Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2026/90054

30.6.2026

Διορθωτικό στην κοινή δήλωση «Η Ευρώπη για τον πολιτισμό — Ο πολιτισμός για την Ευρώπη»

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C, C/2026/3440, 25 Ιουνίου 2026)

Το κείμενο της κοινής δήλωσης αντικαθίσταται από το εξής:

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ — Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ»

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 12 Νοεμβρίου 2025 η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχέδιο κοινής δήλωσης με τίτλο «Η Ευρώπη για τον πολιτισμό — Ο πολιτισμός για την Ευρώπη» (στο εξής: κοινή δήλωση) ([1]). Στόχος της δήλωσης αυτής είναι να διασφαλιστεί ενισχυμένη πολιτική δέσμευση για τον πολιτισμό, στο πλαίσιο των αντίστοιχων ρόλων και αρμοδιοτήτων κάθε θεσμικού οργάνου.

2. Την 1η Απριλίου η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων εξουσιοδότησε την Προεδρία να ξεκινήσει διοργανικές συζητήσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή βάσει του κειμένου ως έχει στο έγγρ. 7663/26 REV 1, αφού είχε προηγηθεί η εξέτασή του από την Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων (CAC) στις 21 Ιανουαρίου 2026 και στις 17 Φεβρουαρίου 2026.

3. Πραγματοποιήθηκαν τέσσερις διοργανικές συνεδριάσεις για να συζητηθεί το κείμενο της δήλωσης, τρεις σε τεχνικό επίπεδο (22 Απριλίου, 4 Μαΐου, 6 Μαΐου 2026) και μία σε πολιτικό επίπεδο (18 Μαΐου 2026 στο Στρασβούργο), όπου επιτεύχθηκε προσωρινή πολιτική συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή. Το συμβιβαστικό κείμενο που προέκυψε παρατίθεται στο Παράρτημα.

4. Η κοινή δήλωση θα πρέπει τώρα να υπογραφεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

II. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται:

— να επιβεβαιώσει τη συμφωνία· και

— να εισηγηθεί στο Συμβούλιο:

  — να εγκρίνει το κείμενο για «Κοινή Δήλωση “Η Ευρώπη για τον πολιτισμό — Ο πολιτισμός για την Ευρώπη”», ως έχει στο παράρτημα· και

  — να εξουσιοδοτήσει την Προεδρία να υπογράψει, εξ ονόματός του, τη διακήρυξη.

([1]) έγγρ. 15410/25 ADD 2

Съставено в Брюксел на осемнадесети юни две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el dieciocho de junio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne osmnáctého června dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den attende juni to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtzehnten Juni zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juunikuu kaheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δεκαοκτώ Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the eighteenth day of June in the year two thousand and twenty six.

Fait à Bruxelles, le dix-huit juin deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu osamnaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì diciotto giugno duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada astoņpadsmitajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų birželio aštuonioliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év június havának tizennyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmintax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achttien juni tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia osiemnastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em dezoito de junho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la optsprezece iunie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli osemnásteho júna dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, osemnajstega junija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kahdeksantenatoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den artonde juni år tjugohundratjugosex.

За Европейския парламент
Por el Parlamento Europeo
Za Evropský parlament
For Europa-Parlamentet
Für das Europäische Parlament
Euroopa Parlamendi nimel
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
For the European Parliament
Par le Parlement européen
Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
Za Europski parlament
Per il Parlamento europeo
Eiropas Parlamenta vārdā –
Europos Parlamento vardu
az Európai Parlament részéről
Ghall-Parlament Ewropew
Voor het Europees Parlement
W imieniu Parlamentu Europjskeiego
Pelo Parlamento Europeu
Pentru Parlamentul European
Za Európsky parlament
Za Evropski parlament
Euroopan parlamentin puolesta
För Europaparlamentet

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puhemies
Ordförande

Roberta METSOLA

За Съвета на Европейския съюз
Por el Consejo de la Unión Europea
Za Radu Evropské unie
For Rådet for Den Europæiske Union
Für den Rat der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu nimel
Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Council of the European Union
Pour le Conseil de l'Union européenne
Thar ceann na Comhairle
Za Vijeće Europske unije
Per il Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes vārdā
Europos Sąjungos Tarybos vardu
Az Európai Unió Tanácsa részéről
Ghall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea
Voor de Raad van de Europese Unie
W imieniu Rady Unii Europejskiej
Pelo Conselho da União Europeia
Pentru Consiliul Uniunii Europene
Za Radu Európskej únie
Za Svet Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston puolesta
För Europeiska unionens råd

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
Eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Predsjednik
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Președintele
Predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

Nikos CHRISTODOULIDES

За Европейската комисия
Por la Comisión Europea
Za Evropskou komisi
For Europa-Kommissionen
Für die Europäische Kommission
Euroopa Komisjoni nimel
Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
For the European Commission
Par la Commission européenne
Thar ceann an Choimisiúin
Za Europsku komisiju
Per la Commissione europea
Eiropas Komisijas vārdā –
Europos Komisijos vardu
az Európai Bizottság részéről
Ghall-Kummissjoni Ewropea
Voor de Europese Commissie
W imieniu Komisji Europejskiej
Pela Comissão Europeia
Pentru Comisia Europeană
Za Európsku komisiu
Za Evropsko komisijo
Euroopan komission puolesta
För Europeiska kommissionen

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puheenjohtaja
Ordförande

Ursula von der LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχέδιο κοινής δήλωσης

«Η Ευρώπη για τον πολιτισμό — Ο πολιτισμός για την Ευρώπη»

Προοίμιο

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

α) Η Ευρώπη είναι μια ήπειρος με ανεξάντλητα καλλιτεχνικά, πολιτιστικά και δημιουργικά αποθέματα και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και ιστορία. Η πολυμορφία και ο δυναμισμός του πολιτισμού της Ευρώπης, που τροφοδοτούνται από την αριστεία των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών της στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, έχουν θεμελιώδη σημασία για τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ, καθώς καλλιεργούν το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη και την κοινή ευρωπαϊκή ταυτότητα, και ενισχύουν τη δημοκρατία.

β) Οι τομείς και οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργίας είναι δυναμικοί οικονομικοί τομείς. Περιλαμβάνουν όλες τις μορφές έκφρασης και εκδήλωσης που έχουν σχέση με τις τέχνες, τον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και τα οπτικοακουστικά μέσα και τα μέσα ενημέρωσης. Αποτελούν στρατηγικό πόρο για την ανταγωνιστικότητα και τη συνοχή της Ευρώπης, διότι δίνουν ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη και παράγουν θετικά δευτερογενή αποτελέσματα σε όλους τους τομείς και τις περιφέρειες, γεννούν εξειδικευμένες θέσεις εργασίας και ενισχύουν το πλεονέκτημα της ΕΕ από άποψη δημιουργίας και καινοτομίας.

γ) Ο πολιτισμός και η πολιτιστική κληρονομιά βρίσκονται στη βάση των θεμελιωδών αξιών στις οποίες εδράζεται η ΕΕ — σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, κράτος δικαίου και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (άρθρο 2 της ΣΕΕ)— και ενσαρκώνουν το σύνθημα «Ενωμένη στην πολυμορφία». Ο πρωταρχικός στόχος της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού είναι ο σεβασμός και η προώθηση της πλούσιας πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας της· η εξασφάλιση της προστασίας και της ανάπτυξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης· και η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών (άρθρο 3 της ΣΕΕ, άρθρο 167 της ΣΛΕΕ), υποστηρίζοντας κατ' επέκταση τις δράσεις των κρατών μελών στον τομέα του πολιτισμού.

δ) Ο πολιτισμός και η πολιτιστική κληρονομιά δημιουργούν έναν χώρο για να οραματιστούμε το επιθυμητό μέλλον και έχουν ουσιαστική σημασία για τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής. Παρέχουν πλατφόρμα για τη διεξαγωγή δημόσιου διαλόγου, ενώνουν τις επιμέρους κοινότητες, εμπλουτίζουν τη ζωή μας, δίνουν συνοχή στις κοινωνίες μας και αποτελούν σημαντικό φορέα για την εξωτερική δράση της ΕΕ. Η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει τα πολιτιστικά της αγαθά για να αναπτύξει ανθεκτικότητα, να προωθήσει την ειρήνη και τη δημοκρατία και να εμπνεύσει καινοτόμες λύσεις που συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη.

ε) Ο πολιτισμός αποτελεί στρατηγικό πόρο της Ένωσης για την αντιμετώπιση των σημερινών πιεστικών συγκυριών, όπως των γεωπολιτικών και γεωοικονομικών εντάσεων, της υπερθέρμανσης του πλανήτη και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων, των γρήγορων τεχνολογικών εξελίξεων, των δημογραφικών αλλαγών καθώς και των κρίσεων ψυχικής υγείας. Παράλληλα, οι τομείς και οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργίας, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου των οπτικοακουστικών μέσων, αντιμετωπίζουν τις δικές τους προκλήσεις, με αποτέλεσμα να απαιτείται στοχευμένη στήριξη και αποφασιστική δράση.

στ) Η παρούσα δήλωση διαρθρώνει ένα μακροπρόθεσμο στρατηγικό όραμα, ούτως ώστε να τεθεί ο πολιτισμός στο επίκεντρο της ταυτότητας της Ευρώπης, ενώ παράλληλα βασίζεται στα επιτεύγματα των προγραμμάτων εργασιών της ΕΕ για τον πολιτισμό. Τονίζει τη σημασία του πολιτισμού για τα άτομα, τις επιμέρους κοινότητες και την ΕΕ και ενισχύει τα πολιτιστικά δικαιώματα και αρχές. Αναγνωρίζει ότι οι δραστηριότητες, τα αγαθά και οι υπηρεσίες του πολιτισμού εκφράζουν ταυτότητες, αξίες και νοήματα. Επιβεβαιώνει επίσης εκ νέου ότι η Ένωση θα πρέπει να συνεκτιμά τις πολιτιστικές πτυχές σε όλες τις δράσεις της, προκειμένου, ιδίως, να σέβεται και να προωθεί την πολυμορφία των πολιτισμών της.

ζ) Αναγνωρίζοντας τον υποστηρικτικό ρόλο της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού, η παρούσα δήλωση επιβεβαιώνει τις κοινές πολιτικές δεσμεύσεις και ευθύνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής —στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και σε πλήρη συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ — σύμφωνα με τις βασικές κατευθύνσεις που καθορίζονται στην Πυξίδα Πολιτισμού για την Ευρώπη 2025 της Επιτροπής.

Κοινή δήλωση «Η Ευρώπη για τον πολιτισμό — Ο πολιτισμός για την Ευρώπη»

Σκοπός μας είναι να προωθήσουμε και να αναδείξουμε τον πολιτισμό ως πόρο αλλά και ως ωφελούμενο της ευρωπαϊκής ενότητας, δημοκρατίας, πολυμορφίας, αριστείας και ανταγωνιστικότητας. Και, για τον σκοπό αυτό, δεσμευόμαστε:

— να ενισχύουμε τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως παγκόσμιας πολιτιστικής υπερδύναμης και δυναμικού κόμβου δημιουργικότητας, όπου όλοι μπορούν ελεύθερα να δημιουργούν, να έχουν πρόσβαση και να συμμετέχουν στον πολιτισμό· ένας ρόλος που προασπίζει τα πολιτιστικά δικαιώματα και ενδυναμώνει τους πολίτες και τους επαγγελματίες του τομέα της δημιουργίας·

— να εξασφαλίζουμε ότι ο πολιτισμός παραμένει κινητήρια δύναμη για τον κοινωνικοοικονομικό και τον εδαφικό ιστό της Ευρώπης, αναγνωρίζοντας τη συμφυή του αξία για την κοινωνία, τον πολίτη και την οικονομία, καθώς και τις μετασχηματιστικές του δυνατότητες·

— να προωθούμε μέτρα για την ενδυνάμωση, την πρόοδο, την καινοτομία και τον ανταγωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο·

— να αναγνωρίζουμε τη συμφυή αξία του πολιτισμού και του ρόλου του ως δημόσιου αγαθού που συμβάλλει στην ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη της ΕΕ.

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις αυτές και τις τέσσερις βασικές κατευθύνσεις της Πυξίδας Πολιτισμού για την Ευρώπη, δηλώνουμε ότι ενστερνιζόμαστε τις ακόλουθες αρχές για τις πολιτιστικές πολιτικές στην Ευρώπη.

1. **Η ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης** και η ελευθερία της δημιουργίας αποτελούν τα θεμέλια του πολιτισμού, απαραίτητα για την υποστήριξη των δημοκρατικών κοινωνιών και την προάσπιση των ευρωπαϊκών αξιών.

Δεσμευόμαστε:

— να διαφυλάσσουμε την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης και τον σεβασμό των αξιών της ΕΕ ως ακρογωνιαίου λίθου της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

— να προστατεύουμε τους καλλιτέχνες και τους επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα έναντι της λογοκρισίας, του εκφοβισμού και των αδικαιολόγητων παρεμβάσεων·

— να προασπίζουμε την ανεξαρτησία των πολιτιστικών ιδρυμάτων.

2. **Η πολιτιστική και η γλωσσική πολυμορφία** αποτελούν θεμελιώδεις αξίες στις οποίες βασίζεται η ΕΕ. Δεσμευόμαστε:

— να στηρίζουμε, να τιμούμε και να διαφυλάσσουμε την πλούσια πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την πολιτιστική αυτεξουσιότητά της·

— να προωθούμε την πλούσια πολυμορφία των πολιτιστικών έργων και του πολιτιστικού περιεχομένου που δημιουργούνται στην Ευρώπη, ιδίως στο διαδίκτυο, προάγοντας την ορατότητα και την ανακαλυψιμότητά τους, σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ με πλήρη σεβασμό στη γλωσσική πολυμορφία.

3. Η **πρόσβαση στον πολιτισμό** αποτελεί θεμελιώδη πυλώνα των δημοκρατικών και συμπεριληπτικών κοινωνιών. Δεσμευόμαστε:

— να βελτιώνουμε την πρόσβαση χωρίς αποκλεισμούς για όλους, ιδίως για τις νεότερες γενιές, ούτως ώστε να συμμετέχουν, να απολαμβάνουν και να ωφελούνται από τον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά·

— να δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή στα πολιτιστικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στον πολιτισμό, των ευάλωτων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων των ατόμων με αναπηρία, των περιθωριοποιημένων ή μειονεκτούντων ατόμων και των ατόμων που ζουν σε αγροτικές, απόμερες ή υποεξυπηρετούμενες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που διατρέχουν κίνδυνο πληθυσμιακής συρρίκνωσης ή αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις·

— να ενισχύουμε και να βελτιώνουμε τις πολιτιστικές υποδομές σε ολόκληρη την Ευρώπη, δίνοντας προσοχή στην αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών και εδαφικών ανισοτήτων και προάγοντας τη συμμετοχή στον πολιτισμό σε τοπικό επίπεδο.

4. Όλοι έχουν δικαίωμα σε **ισότιμες, δίκαιες, υγιείς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας**, συμπεριλαμβανομένων των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα που βρίσκονται στον πυρήνα των τομέων και κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργίας μας. Η δίκαιη αμοιβή και οι κατάλληλες συνθήκες εργασίας είναι θεμελιώδους σημασίας για την καλλιτεχνική ελευθερία και την πολιτιστική πολυμορφία. Δεσμευόμαστε:

— να προωθούμε, με σεβασμό του ρόλου και της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων, τη δίκαιη αμοιβή, την επαρκή κοινωνική προστασία, την πρόσβαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και την κινητικότητα όλων των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα, καθώς και να στηρίζουμε τα δικαιώματα συλλογικής διαπραγμάτευσης και να προστατεύουμε την υγεία και την ασφάλειά τους στην εργασία, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής τους υγείας·

— να προάγουμε την ισότητα των φύλων στον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά και να προστατεύουμε τα δικαιώματα των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα με αναπηρία.

5. **Οι νέοι** συμβάλλουν ζωτικά στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης και του ποικιλόμορφου πολιτιστικού τοπίου της. Δεσμευόμαστε:

— να προωθούμε την εκπροσώπηση και τη συμμετοχή των νέων στη χάραξη πολιτιστικών πολιτικών για την ενίσχυση της φωνής τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που τους αφορούν·

— να στηρίζουμε νέους και αναδυόμενους καλλιτέχνες, συμπεριλαμβανομένων των περιθωριοποιημένων ή μειονεκτούντων ατόμων, αναγνωρίζοντας τη συμβολή τους στον πολιτισμό και την κληρονομιά της Ευρώπης·

— να ενθαρρύνουμε τη διαγενεακή συνεργασία και τις ανταλλαγές μεταξύ καλλιτεχνών, ώστε να διασφαλίζεται η μεταλαμπάδευση δεξιοτήτων, γνώσεων και παραδόσεων.

6. Η συνέργεια μεταξύ του **πολιτισμού, των τεχνών και της παιδείας** έχει κεφαλαιώδη σημασία για την ανάπτυξη και την ευημερία των μελλοντικών κοινωνιών. Δεσμευόμαστε:

— να ενισχύουμε την καλλιτεχνική εκπαίδευση για όλους στην τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση, στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης, συνεισφέροντας με αυτόν τον τρόπο στην πολυμορφία και την ανθεκτικότητα της ΕΕ·

— να στηρίζουμε την προσέγγιση STEAM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική, τέχνες και μαθηματικά) και τις διεπιστημονικές και διακλαδικές συνέργειες μεταξύ πολιτισμού, τέχνης, επιστήμης και τεχνολογίας.

7. Η συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες έχει αποδειχθεί ότι επηρεάζει θετικά την **υγεία και την ευημερία** των ατόμων και των κοινοτήτων. Δεσμευόμαστε:

— να προωθούμε —μέσω των πολιτικών μας— τον θετικό αντίκτυπο που έχουν στην υγεία και την ευημερία ο πολιτισμός και η συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή·

— να ανταλλάσσουμε βέλτιστες πρακτικές και καινοτόμες προσεγγίσεις σε όλους τους τομείς.

8. Η δεοντολογική, βιώσιμη και υπεύθυνη χρήση, ανάπτυξη και διακυβέρνηση των συστημάτων **τεχνητής νοημοσύνης** (ΤΝ) θα πρέπει να προωθεί την ανθρώπινη δημιουργικότητα μέσω μιας δίκαιης ανθρωποκεντρικής προσέγγισης με βάση τα δικαιώματα. Θα πρέπει: να σέβεται τα πολιτιστικά δικαιώματα, την προσβασιμότητα, τη συμπεριληπτικότητα και την πολιτιστική πολυμορφία· να προωθεί και να συμβάλλει στην ανακαλυψιμότητα και στην ορατότητα του ευρωπαϊκού, εθνικού και τοπικού περιεχομένου· να προωθεί την ανταγωνιστικότητα· να αντιμετωπίζει τα ψηφιακά χάσματα· και να υποστηρίζει την ψηφιακή συμπεριληπτικότητα. Δεσμευόμαστε:

— να προωθούμε την ανθρώπινη δημιουργία και την ευρωπαϊκή πολιτιστική και γλωσσική ψηφιακή αυτεξουσιότητα, και να αντιμετωπίζουμε δεοντολογικούς κινδύνους μεροληψίας και πολιτιστικής ομογενοποίησης·

— να περιφρουρούμε τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, αντιμετωπίζοντας τις επιπτώσεις της ΤΝ στους δημιουργούς και τη δίκαιη αμοιβή τους, ενθαρρύνοντας, παράλληλα, την καινοτομία·

— να προωθούμε τη διαφάνεια του παραγόμενου από ΤΝ περιεχομένου, προκειμένου να διευκολύνεται η διάκριση μεταξύ περιεχομένου που έχει παραχθεί από άνθρωπο και περιεχομένου που έχει παραχθεί από ΤΝ·

— να παρακολουθούμε και να μετριάζουμε τις επιπτώσεις της ΤΝ στις θέσεις εργασίας, και να στηρίζουμε τους τομείς και τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργίας, ώστε να επιτυγχάνεται προσαρμογή στις τεχνολογικές αλλαγές και απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων·

— να προωθούμε τη χρήση της ΤΝ ως εργαλείου που στηρίζει τους επαγγελματίες του τομέα του πολιτισμού και της δημιουργίας και επιτρέπει στους εν λόγω τομείς και κλάδους να αξιοποιούν τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι συγκεκριμένες τεχνολογίες, ενδυναμώνοντας με αυτόν τον τρόπο την ικανότητα καινοτομίας και την παγκόσμια τεχνολογική ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης.

9. **Η πολιτιστική κληρονομιά** συνδέει το παρελθόν με το μέλλον μας. Αποτελεί σύμβολο της ενότητας εντός της πολυμορφίας και ακρογωνιαίο λίθο της ταυτότητας, της δημοκρατίας και της ανθεκτικότητάς μας. Δεσμευόμαστε:

— να προστατεύουμε, να διασφαλίζουμε και να προωθούμε την πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, τόσο υλική όσο και άυλη, αξιοποιώντας παράλληλα τις ψηφιακές τεχνολογίες για να ενισχύουμε τη διαφύλαξή της, την πρόσβαση σε αυτή και την καινοτομία·

— να ενισχύουμε την ευαισθητοποίηση, την έρευνα και την ανάπτυξη ικανοτήτων, καθώς και τη χρήση και τη διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων και των ψηφιακών τεχνολογιών για την αντιμετώπιση της απειλής της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και άλλων συναφών εγκλημάτων, καλλιεργώντας, παράλληλα, τη συνεργασία μεταξύ των σχετικών επαγγελματιών, π.χ των επαγγελματιών στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, της επιβολής του νόμου ή των τελωνείων, μεταξύ άλλων σε διεθνές πλαίσιο·

— να προωθούμε τις διαγενεακές ανταλλαγές, ώστε να διασφαλίζεται η μεταλαμπάδευση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των γνώσεων από τις παλαιότερες στις νεότερες γενιές.

10. Ο πολιτισμός και η πολιτιστική κληρονομιά προωθούν την **περιφερειακή και εδαφική ανάπτυξη, την ανθεκτικότητα, την κοινωνική συνοχή και τη σύγκλιση** μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης. Πρέπει επίσης να προστατεύονται σε περιόδους κρίσεων, μεταξύ άλλων από κινδύνους, όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Δεσμευόμαστε:

— να αξιοποιούμε το δυναμικό του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς, σε συνέργεια με άλλους τομείς, για να ενισχύεται η ελκυστικότητα όλων των εδαφών και να αντιμετωπίζονται οι εδαφικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης της δημογραφικής συρρίκνωσης, ιδίως στις περιφερειακές, αγροτικές, απόμερες και υποεξυπηρετούμενες περιοχές, καθώς και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ·

— να προάγουμε τον βιώσιμο πολιτιστικό τουρισμό, με σεβασμό στην πολιτιστική κληρονομιά, το τοπίο και τις τοπικές παραδόσεις, και να συμβάλλουμε στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη·

— να διερευνούμε διάφορους τρόπους ενσωμάτωσης του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς στη συνεργασία για την ετοιμότητα έναντι κρίσεων, την ασφάλεια και τον σχεδιασμό ετοιμότητας έναντι κρίσεων, τη διαχείριση κρίσεων και κινδύνων, την ανασυγκρότηση μετά την κρίση, την ανάκαμψη και τις διαδικασίες οικοδόμησης της ειρήνης.

11. Ο πολιτισμός, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, έχει ζωτική σημασία για τη **μετάβαση προς την περιβαλλοντική βιωσιμότητα**, καθώς διαμορφώνει αξίες, συμπεριφορές και πρακτικές που στηρίζουν την περιβαλλοντικά υπεύθυνη ανάπτυξη. Δεσμευόμαστε:

— στις πολιτικές που χαράσσονται ως απάντηση σε οικολογικές προκλήσεις, να δίνεται έμφαση στη σημασία του πολιτισμού, τοποθετώντας την ποιότητα, την καινοτομία, τη συμπερίληψη και την αριστεία στην καρδιά της αρχιτεκτονικής, του σχεδιασμού, της διαφύλαξης της κληρονομιάς και της διαχείρισης του τοπίου, υποστηρίζοντας επίσης την υιοθέτηση πρακτικών εργαλείων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων οικολογικού προσανατολισμού και επιτρέποντας στους παράγοντες του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς να πρωτοστατούν στις συζητήσεις και να αλλάζουν τα σχετικά πλαίσια ως συνδημιουργοί με τις επιμέρους κοινότητες.

12. Πραγμάτωση των επιδιώξεων της παρούσας δήλωσης και πλήρης αξιοποίηση των εγκάρσιων συνεπειών του πολιτισμού σημαίνει προώθηση του πολιτισμού στις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ, ικανοποίηση των αναγκών των τομέων και των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργίας και επένδυση σε αυτούς, και παρακολούθηση της σχετικής προόδου. Δεσμευόμαστε:

— να στηρίζουμε τη βιωσιμότητα των τομέων και των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας και να διαφυλάσσουμε την πολιτιστική κληρονομιά, μεταξύ άλλων, ενθαρρύνοντας διάφορες μορφές χρηματοδότησης και εξετάζοντας καινοτόμους και εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·

— να διασφαλίσουμε ότι ο πολιτισμός εντάσσεται αποτελεσματικά στις σχετικές στρατηγικές, πολιτικές και δράσεις της ΕΕ, καθώς και ότι παρέχονται τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά εργαλεία, από το πρώιμο στάδιο του σχεδιασμού έως την υλοποίηση·

— να ενισχύσουμε τη διασυνοριακή κυκλοφορία των ευρωπαϊκών πολιτιστικών έργων σε όλη τους την πολυμορφία·

— να διατηρούμε στενό και τακτικό διάλογο με τους σχετικούς συμφεροντούχους·

— να προωθούμε τη δήλωση αυτή —στο πλαίσιο των αντίστοιχων ρόλων και εξουσιών των υπογραφόντων και των υπογραφουσών— στις σχέσεις της ΕΕ με χώρες εταίρους και σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, και να προωθούμε τη συνεργασία στο πλαίσιο πολυμερών φόρουμ·

— να προάγουμε πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαθεσιμότητας αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τον πολιτισμό που θα στηρίζουν τη χάραξη τεκμηριωμένων πολιτιστικών πολιτικών·

— να επανεξετάζουμε την πρόοδο που επιτυγχάνεται στους τομείς της παρούσας δήλωσης.